

Informovaný souhlas pacienta(tky) s výkonem

Artroskopie

Vážená paní, Vážený pane,

vzhledem k tomu, že jako svéprávný jedinec se podílíte významným způsobem na diagnostickém a léčebném postupu navrženém u Vaší osoby, máte nezadatelné právo být před Vaším rozhodnutím o těchto postupech podrobně informován(a).

Na základě Vašeho aktuálního zdravotního stavu Vám bylo lékařem doporučeno provedení artroskopického výkonu.

Co je artroskopie:

Jedná se o metodu podobnou jiným endoskopickým metodám, aplikovanou na některé klouby. Principem je nejméně poškozující vniknutí operačních nástrojů do kloubu za účelem ošetření postižených struktur. Pomocí drobných vpichů se do kloubu zavede optický systém stávající z asi 4,5 mm úzké kanyly, na kterou je prostřednictvím kamery napojen monitor, čímž, je umožněno operatérovi vidět přímo vnitřní prostor kloubu a obvykle z jiného drobného vpichu pak pomocí speciálního instrumentária provést ošetření postižených částí kloubů. Operace jsou prováděny v celkové, spinální či jiné svodné anestézii (o typu anestézie rozhoduje anesteziolog).

Alternativy léčby:

Alternativou je pouze operační technika otevřenou cestou, která vyžaduje větší přístup, otevření kloubní dutiny ve větším rozsahu a tím celkově delší dobu pooperační léčby a vyšší riziko pooperačních komplikací, proto se již téměř nevyužívá této techniky pro níže uvedené indikace.

Jaký je důvod (indikace) tohoto výkonu a základní principy ošetření:

- trhliny v meniscích – odstranění postižené části menisku, výjimečně možnost zašití trhliny (jen u některých speciálních typů trhlín),
- poškození zkřížených vazů – v první fázi pouze odstranění nefunkčních částí, a dle rozsahu při další operaci náhrada zkříženého vazů (viz níže),
- poškození chrupavek – odstranění volných částí, ohlazení okrajů, dalšími možnostmi jsou: oživení návrtvy nebo mozaiková plastika (viz níže),
- špatné postavení česky – uvolnění vnějšího závěsu česky, případně plastická operace (viz níže),
- volná kloubní tělíčka – odstranění.

Jaký je režim pacienta před artroskopií:

Zhruba tři týdny před operací je především nezbytné, aby pacient neprodělal zánětlivé onemocnění (např. angína, chřipka, zánět cest močových, zánět průdušek či jiné onemocnění provázené teplotou). V případě dlouhodobé léčby některými léky je nutná konzultace a případně úprava této medikace (například léky na snížení srážlivosti krve – Warfarin, Pelentan, Anopyrin pokud lze vysadit některé protizánětlivé léky typu Ibuprofen, Surgam apod., rovněž nutno upravit diabetickou léčbu). Konkrétní opatření vyplývající z jiných než ortopedických onemocnění je nutno konzultovat v rámci předoperačního vyšetření s praktickým lékařem, event. se specialistou v daném oboru. Před operací doma je možno operovanou končetinu oholit v rozsahu od půli bérce do půli stehna – nejlépe 2 dny před operací. Před nástupem do nemocnice je nutné vynechat těžko stravitelná a dráždivá jídla, včetně alkoholu a omamných látek.

Jaký je postup při provádění výkonu:

Po anestézii následuje desinfekce a zarouškování. Je proveden vpich na zevní straně kolenního kloubu a zaveden artroskop. Následuje zběžná prohlídka kolene a za kontroly zraku vnitřní vpich (případně jiný dle potřeby a povahy operačního výkonu) pomocí kterého se pak provádí vlastní ošetření.

Jaké jsou možné komplikace a rizika:

Artroskopické operace jsou operace s nízkým procentem komplikací, závažné komplikace se pak vyskytují zcela vzácně, nicméně je nutno na některé možné komplikace upozornit.

Celkové:

Nejčastěji nevolnost a zvracení po narkóze (podáním příslušné léčby je tato komplikace dobře zvládnutelná). V rámci spinální anestézie mohou být zpočátku potíže s vymočením. Především při nedodržení klidového pooperačního režimu po spinální anestézii se mohou vyskytnout bolesti hlavy. Výjimečně se mohou vyskytnout i interní komplikace, které jsou obvykle v souvislosti s celkovým zdravotním stavem pacienta. Precizní předoperační vyšetření tuto komplikaci minimalizuje.

Lokální:

Po operaci se může vyskytnout nejběžněji otok či výpotek operovaného kloubu, někdy s nutností punkce. V souvislosti s nutnou polohou pacienta při operaci, může výjimečně dojít k tlakovému poškození měkkých tkání, cévního nebo nervového systému. Může dojít k omezení prokrvení, nejčastěji v souvislosti s tísnícím obvazem či sádrou - proto při těchto potížích ihned informujte sestru. Jinou, málo častou komplikací může být povrchní či hluboká flebotrombosa (zánět žil). Další komplikací může být funkční omezení v operovaném kloubu - toto je předmětem rehabilitační péče jak za hospitalizace, tak i po jejím ukončení.

Infekční komplikace:

Jen výjimečně může dojít k infikování operovaného kloubu, tzn. zavlčení původců infekce jednak z vnějšího prostředí nebo na podkladě rozšíření krví z ložiska jinde v těle, které ani nemusí být zjištěno. Raritně pak může dojít k rozšíření celotělově (tzv. sepsi), s možností závažných důsledků. Proto je nezbytné neprodleně informovat sestru nebo lékaře, o výskytu teplot nad 38° C! Tento stav může vést k nutnosti prodloužení léčby, případně i dalšího operačního zákroku.

Jaký je režim pacienta po provedení výkonu:

Pacient je po operaci přeložen dle stavu buď přímo zpět na ortopedické oddělení, možný je i tzv. dospávací pokoj, případně mezioborovou jednotku intenzivní péče. V případě spinální anestézie je doporučováno do následujícího dne pouze ležet na lůžku a nezvedat se! Je ale možno prakticky ihned po operaci jíst. U celkové anestézie toto opatření neplatí, nicméně klidový režim je vhodný alespoň 4 hodiny od operace a první postavení a chůze vždy v doprovodu sestry! Jídlo nejdříve 4 hodiny od výkonu, vhodné nejprve tekutiny po malých doušcích. Tato opatření jsou modifikována i dle typu operačního výkonu. Od prvního pooperačního dne se zahajuje rehabilitace v závislosti na typu výkonu. Po některých typech operací se používá fixace operované končetiny sádrou, nebo častěji ortézou. Dodržení jak rehabilitačního postupu, tak fixace i ostatních opatření je nezbytnou podmínkou úspěchu operace.

Identifikační údaje pacienta(tky):

Příjmení:		Jméno:		Titul:		RČ:	
-----------	--	--------	--	--------	--	-----	--

Identifikační údaje zákonného zástupce, opatrovníka:

Příjmení:		Jméno:		Titul:		RČ:	
-----------	--	--------	--	--------	--	-----	--

Plánovaný výkon:

Artroskopie

Vysvětlující pohovor provedl:

identifikace a podpis lékaře

Prohlašuji, že mi byl náležitě objasněn důvod, předpokládaný prospěch, způsob provedení, následky i možná rizika a komplikace plánovaného výkonu. Dále mi byly vysvětleny možné alternativy včetně jejich komplikací a zdravotní důsledky vyplývající z nepodstoupení plánovaného výkonu. Měl(a) jsem možnost zeptat se lékaře na všechno, co mě ve vztahu k plánovanému výkonu zajímá a obdržel(a) jsem vysvětlení, kterému jsem porozuměl(a). S provedením výše uvedeného výkonu souhlasím.

Dále prohlašuji, že jsem pravdivě informoval(a) ošetřujícího lékaře o dosavadním vývoji zdravotního stavu, včetně informací o infekčních nemocech, o zdravotních službách poskytovaných jinými poskytovateli, o užívání léčivých přípravků, včetně užívání návykových látek, a dalších skutečnostech podstatných pro poskytování zdravotních služeb a nezatajil(a) jsem žádné okolnosti svého zdravotního stavu, které jsou překážkou v provedení výkonu či mohou být v jakékoli souvislosti se vznikem komplikací.

Bylo mi podáno vysvětlení, že v případě výskytu neočekávaných komplikací vyžadujících neodkladné provedení dalších výkonů nutných k záchraně mého života nebo zdraví, budou tyto výkony provedeny.

V Ostravě dne: _____

-----
podpis pacienta(tky), zákonného zástupce,
opatrovníka